

Mussert presenteert zich

Mussert was een van de zeer weinige Nederlanders geweest die als het ware naar de Duitse inval toegeleefd hadden. Hij had er eerder met hoop dan met angst naar uitgezien, menend dat zijn historische kans eerst zou komen nadat het gehate 'demo-liberale' staatsbestel door de Duitse *Wehrmacht* vernietigd was. Enkele maanden voor de inval had hij aan zijn naaste medewerkers voorspeld dat de strijd hoogstens vier dagen zou duren, dat de NSB'ers vervolgd zouden worden en dat de regering uiteindelijk zou vluchten; eind april had hij zich in een gesprek met een vertegenwoordiger van de *Abwehr*, dr. Scheuermann, ter beschikking gesteld voor de vorming van een nieuwe regering die zich, na een Duitse overwinning, zou moeten aandienen als 'redster uit de nood'.

En ziet: alles wat hij voorspeld had, was uitgekomen: de strijd was in enkele dagen beslecht, NSB'ers waren bij duizenden opgepakt, koningin en ministers waren naar Engeland uitgeweken. Van alle politieke figuren had dus hij, hij alleen, gelijk gekregen. Hij zag zich als de toekomstige heerser van Nederland: de plaats van Mussolini in Italië, van Hitler in Duitsland, kwam nu in Nederland aan hem, Anton Adriaan Mussert, toe. Acht-en-eenhalf jaar tevoren was hij door middel van de oprichting van de NSB een strijd begonnen die hij, alle weerstanden ten spijt, koppig voortgezet en volgehouden had; de beloning was nu op komst: hij zou de vormgever worden van een nieuw Nederland waaraan na de nederlaag van Frankrijk en Engeland (die voor hem vaststond) Vlaanderen toegevoegd moest worden: een Groot-Nederlandse staat zou dan geboren worden die, sterk ook door zijn koloniale gebieden (Nederlands-Indië, de West, de Belgische Congo), in het naoorlogs bestel een aanzienlijk gewicht in de schaal zou werpen en voor Duitsland een even betrouwbare als aantrekkelijke partner zou zijn. Hij brandde van verlangen om dat toekomstbeeld aan Hitler voor te leggen: hij verwachtte niet anders dan dat deze (die hem toch persoonlijk kende en die stellig zijn strijd met waardering, wellicht bewondering gadeslagen had!) hem spoedig zou uitnodigen voor het noodzakelijke overleg.

Het eerste wat Mussert, uit zijn schuilplaats in het Gooi opgedoken, deed was het ondernemen van stappen om de begrafenis van zijn broer, overste J. A. Mussert (de kantonnementscommandant van Dordrecht, die in de